Joi, 11 iunie 2015

P8_TA(2015)0233

Dezvăluirile recente privind cazurile de corupție la nivel înalt din cadrul FIFA

Rezoluția Parlamentului European din 11 iunie 2015 referitoare la dezvăluirile recente privind cazurile de corupție la nivel înalt din cadrul FIFA (2015/2730(RSP))

(2016/C 407/12)

Parlamentul European,

— având în vedere Raportul anticorupție al UE publicat de Comisie la 3 februarie 2014 (COM(2014)0038),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 6 iunie 2011 intitulată „Combaterea corupției în UE” (COM(2011)0308),

— având în vedere Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului ([1]),

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 18 ianuarie 2011 intitulată „Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului” (COM(2011)0012),

— având în vedere Rezoluția sa din 2 februarie 2012 privind dimensiunea europeană a sportului ([2])

— având în vedere Cartea albă a Comisiei din 11 iulie 2007 privind sportul (COM(2007)0391),

— având în vedere Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 21 mai 2014 privind Planul de lucru european pentru sport (2014-2017),

— având în vedere Rezoluția sa din 14 martie 2013 referitoare la aranjarea meciurilor și corupția în sport ([3]),

— având în vedere Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei din 23 aprilie 2015 cu privire la reforma guvernanței fotbalului,

— având în vedere noul program în domeniul sportului din cadrul Erasmus+ și, în special, obiectivul acestuia privind contracararea amenințărilor transfrontaliere la adresa integrității sportului, cum ar fi dopajul, meciurile aranjate și violența, precum și toate formele de intoleranță și discriminare, alături de promovarea și susținerea bunei guvernări în domeniul sportului,

— având în vedere „Programul de la Stockholm – o Europă deschisă și sigură în serviciul cetățenilor și pentru protecția acestora”,

— având în vedere articolul 2 din Statutul FIFA, care stabilește că printre obiectivele FIFA se află și următoarele: „promovarea integrității, eticii și corectitudinii în vederea prevenirii tuturor metodelor sau practicilor, cum ar fi corupția, dopajul sau manipularea meciurilor, care ar putea pune în pericol integritatea meciurilor, competițiilor, jucătorilor, oficialilor și membrilor sau ar putea duce la abuzuri în cadrul asociațiilor de fotbal”,

— având în vedere raportul elaborat de Michael Garcia referitor la controversatul proces de selecție a candidaturilor pentru organizarea Cupelor Mondiale FIFA 2018 și 2022, raport pe care FIFA a convenit să îl publice în decembrie 2014,

— având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

([1]) JO L 141, 5.6.2015, p. 73.
([2]) JO C 239 E, 20.8.2013, p. 46.
([3]) Texte adoptate, P7_TA(2013)0098.

Joi, 11 iunie 2015

A. întrucât autoritățile elvețiene au arestat la Zurich, la 27 mai 2015, 14 oficiali ai FIFA, printre care vicepreședintele Federației; întrucât arestările au avut loc la solicitarea Ministerului de Justiție din SUA în temeiul unor acuzații de spălare de bani, racket, fraudă și mituire în valoare de peste 150 de milioane USD;

B. întrucât autoritățile elvețiene și americane au inițiat o anchetă penală separată pentru a determina cum a fost atribuită Rusiei și Qatarului organizarea Cupelor Mondiale în 2018 și, respectiv, în 2022;

C. întrucât FIFA și-a desfășurat timp de mulți ani activitatea ca o organizație necontrolată, opacă și notoriu de coruptă; întrucât arestările recente confirmă faptul că frauda și corupția din cadrul FIFA au caracter sistemic, larg răspândit și persistent, și nu se limitează la cazuri izolate de încălcare a normelor, așa cum susține fostul președinte al FIFA, Joseph Blatter;

D. întrucât, în ciuda arestărilor și acuzațiilor aduse cadrelor de conducere ale FIFA, precum și a crizei care a cuprins organizația, Joseph Blatter a fost reales, la 29 mai 2015, președinte al FIFA pentru un al cincilea mandat; întrucât realegerea lui Joseph Blatter în calitate de președinte al FIFA și decizia Federației de a nu publica rezultatele raportului Garcia cu privire la alegerea Rusiei și a Qatarului pentru a găzdui Cupele Mondiale din 2018 și, respectiv, din 2022 demonstrează că Federația a acționat în mod iresponsabil și necontrolat și s-a opus reformelor și schimbărilor necesare pentru îmbunătățirea guvernanței fotbalului internațional;

E. întrucât demisia lui Joseph Blatter și arestarea oficialilor din cadrul FIFA au creat condițiile necesare pentru o reformă radicală a structurilor și a practicilor FIFA în vederea îmbunătățirii guvernanței sale și a combaterii corupției din cadrul organizației, reformă care trebuie organizată urgent;

F. întrucât integritatea organizațiilor de sport este de mare importanță, deoarece atât sportul profesionist, cât și cel amator au un rol esențial în promovarea la nivel mondial a păcii, a respectării drepturilor omului și a solidarității, aduc societăților beneficii de sănătate și economice și joacă un rol determinant în promovarea valorilor educaționale și culturale fundamentale, precum și a incluziunii sociale;

G. întrucât Tibor Navracsics, comisarul european pentru educație, cultură, tineret și sport a condamnat, în declarația sa din 3 iunie 2015, cele mai recente evenimente din cadrul FIFA și a făcut apel la restabilirea încrederii și crearea unui sistem solid de bună guvernare în cadrul FIFA;

H. întrucât Comisia și Consiliul au recunoscut că este necesar un parteneriat între organele de conducere din domeniul fotbalului și autoritățile publice pentru o bună guvernare a acestui sport, care să respecte autoreglementarea caracteristică sportului profesionist și care conduce la un dialog structurat privind sportul;

I. întrucât transparența, răspunderea și democrația – cu alte cuvinte, buna guvernare – în cadrul organizațiilor sportive sunt condiții indispensabile pentru un astfel de regim de autoreglementare și pentru ca mișcarea sportivă să poată preveni și combate în mod eficace și la nivel structural frauda și corupția din sport;

J. întrucât Parlamentul a invitat anterior organele de conducere din fotbal să asigure un grad sporit de democrație, transparență, legitimitate și răspundere (și anume, audituri financiare efectuate de către o autoritate de audit independentă), precum și o bună guvernare și a solicitat Comisiei să ofere orientări cu privire la modul în care poate fi sprijinită o autoreglementare legitimă și adecvată;

K. întrucât, dacă nu este tratată de urgență și în mod corespunzător, corupția poate să submineze în continuare încrederea în instituțiile sportive și să pună în pericol integritatea sportului în ansamblu;

L. întrucât combaterea corupției reprezintă una dintre prioritățile programului de la Stockholm, program care orientează Comisia în acțiunile sale din domeniul justiției și afacerilor interne,

M. întrucât sportul este, de asemenea, un sector economic important și în plină expansiune în UE, care contribuie într-o măsură importantă la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă și care are efecte în materie de valoare adăugată și de ocupare a forței de muncă ce depășesc ratele de creștere medii;

1. condamnă corupția sistemică și reprobabilă din cadrul FIFA și își exprimă opinia conform căreia aceste acuzații nu sunt deloc surprinzătoare;

2. solicită organizațiilor sportive, statelor membre și UE să coopereze pe deplin cu toate anchetele în curs și viitoare cu privire la acuzațiile de practici de corupție din cadrul FIFA;

3. subliniază că este extrem de important ca autoritățile judiciare din Elveția și SUA să cerceteze deciziile luate de comitetul executiv al FIFA privind atribuirea organizării Cupei Mondiale în 1998, 2010, 2018 și 2022 Franței, Africii de Sud, Rusiei și, respectiv, Qatarului;

4. subliniază că este important ca anchetele ulterioare ce vor viza practicile de corupție din trecut din cadrul FIFA să fie însoțite, ori de câte ori acest lucru se justifică, de demisia tuturor oficialilor implicați în abuzuri financiare și de revederea deciziilor legate de activități corupte sau infracționale; invită UE să monitorizeze îndeaproape acest proces și să favorizeze crearea condițiilor necesare pentru o anchetă externă nepărtinitoare; salută declarația președintelui Comitetului de audit și de conformitate al FIFA potrivit căreia atribuirea organizării Cupei Mondiale în 2018 și 2022 ar putea fi invalidată în cazul în care se identifică dovezi care atestă că atribuirea a constituit un rezultat al activităților corupte;

5. condamnă faptul că FIFA nu a publicat în întregime raportul Garcia, așa cum a convenit în decembrie 2014, și invită FIFA să facă de îndată acest lucru;

6. reamintește importanța unor norme clare și transparente pentru atribuirea organizării Cupelor Mondiale, precum și a unor mecanisme adecvate de informare și supraveghere pentru ca această procedură să asigure egalitatea țărilor-candidate și luarea unei decizii finale exclusiv în baza conținutului proiectelor lor;

7. invită toate organizațiile sportive internaționale să se asigure că orice țară care candidează pentru găzduirea unui eveniment sportiv major se angajează să respecte standardele internaționale în materie de drepturi fundamentale în toate activitățile legate de organizarea și desfășurarea evenimentului;

8. își exprimă preocuparea în legătură cu situația lucrătorilor migranți din Qatar ce construiesc infrastructura necesară competiției Cupei Mondiale a FIFA din 2022, inclusiv: sistemul kafala, care constituie muncă forțată, condițiile de muncă periculoase, lucrătorii fiind obligați să lucreze pe timp de caniculă șase zile pe săptămână și fiind forțați să trăiască în tabere de muncă mizere și supraaglomerate; invită Qatarul să ratifice, să legifereze și să asigure respectarea drepturilor fundamentale de muncă și a Convenției internaționale a ONU privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora;

9. subliniază că spălarea de bani și corupția sunt legate intrinsec și că un număr ridicat de state membre a fost afectat de aranjarea meciurilor și de alte infracțiuni financiare, practici legate adesea de organizații criminale care operează la scară internațională;

10. salută jurnalismul de investigație care a ridicat semne de întrebare grave cu privire la corupția din cadrul FIFA și al procesului de selecție a candidaturilor pentru organizarea Cupelor Mondiale; în acest sens, încurajează toate organizațiile sportive să stabilească un cadru de reglementare eficient pentru a facilita și a proteja denunțătorii;

11. își exprimă poziția neschimbată potrivit căreia corupția din cadrul FIFA este generalizată, sistemică și profundă și consideră că organizația a afectat în mod semnificativ integritatea fotbalului mondial, având un impact asupra întregii piramide a fotbalului, de la nivelurile superioare ale fotbalului profesional la cluburile locale de amatori;

12. subliniază cu fermitate că fotbalul, care constituie cel mai popular sport la nivel mondial, nu trebuie contaminat de această cultură a corupției și ar trebui protejat, nu stigmatizat, în urma actualelor evenimente din cadrul FIFA;

13. subliniază încă o dată că fotbalul și sportul în general au un puternic efect social pozitiv asupra vieții cotidiene a milioane de cetățeni, în special a tinerilor;

14. salută demisia lui Joseph Blatter din funcția de președinte al FIFA și anchetele penale aflate în desfășurare; îndeamnă Comitetul executiv al FIFA să pună în aplicare reforme structurale pentru a spori transparența și responsabilitatea și pentru a garanta procese decizionale deschise, echilibrate și democratice în cadrul FIFA, inclusiv în ceea ce privește procesul de selecție a noului președinte, precum și o politică de toleranță zero față de corupție în sport;

Joi, 11 iunie 2015

15. cu toate acestea, își exprimă profunda îngrijorare cu privire la faptul că credibilitatea FIFA ca organ de conducere al fotbalului mondial nu poate fi recâștigată, iar reformele urgente necesare nu pot începe efectiv până la numirea unei noi conduceri, numire care, potrivit normelor FIFA, ar putea avea loc de-abia peste nouă luni; prin urmare, invită FIFA să selecteze, în mod transparent și cuprinzător, un președinte interimar adecvat care să îl înlocuiască imediat pe Joseph Blatter;

16. reamintește că buna guvernanță în sport constituie o condiție prealabilă pentru autonomia și autoreglementarea organizațiilor sportive, în conformitate cu principiile transparenței, răspunderii și democrației, și subliniază necesitatea unei politici care să nu tolereze corupția în sport; subliniază nevoia unei reprezentări adecvate în cadrul procesului decizional a tuturor părților interesate și constată că se pot adopta bune practici ale altor organizații din domeniul sportului;

17. solicită ca FIFA să se angajeze pe deplin să efectueze o examinare aprofundată a deciziilor anterioare și actuale, precum și să depună eforturi în vederea unei transparențe totale, inclusiv cu privire la remunerarea membrilor conducerii executive și ai conducerii de nivel superior, pentru a stabili proceduri interne de autoreglementare și mecanisme eficace de depistare, de investigare și de sancționare;

18. consideră că această revizuire ar trebui să acopere statutul, structura, codurile și politicile și practicile operaționale ale FIFA, introducerea unor termene limită și a unei evaluări prealabile independente a membrilor Comitetului executiv, inclusiv a președintelui, și un audit financiar extern și pe deplin independent pentru evaluarea fiabilității declarațiilor financiare ale FIFA;

19. îndeamnă FIFA să pună în aplicare standarde stricte de etică și un cod de conduită pentru conducerea sa și pentru Comitetul executiv, care să fie supravegheate de un organism de monitorizare independent;

20. solicită tuturor organismelor ce reglementează sportul să se angajeze să urmeze practici de bună guvernare și să asigure o transparență sporită pentru a reduce riscul de a deveni victime ale corupției; recomandă, în acest sens, o mai bună respectare a echilibrului între femei și bărbați la numirea membrilor consiliilor de conducere și ai comitetelor executive ale organizațiilor, îndeosebi pentru a reaminti că sporturile, și în special fotbalul, nu reprezintă o prerogativă exclusivă a bărbaților; consideră că o astfel de deschidere ar aduce o mai mare transparență;

21. invită toți sponsorii și toate canalele de radiodifuziune și televiziune care au contracte cu FIFA să ceară realizarea unei reforme în cadrul FIFA și să susțină această reformă prin declarații publice împotriva corupției în sport și să-și sprijine cuvintele prin presiuni constante;

22. invită UEFA și asociațiile naționale de fotbal să-și intensifice eforturile în vederea punerii în aplicare, până la sfârșitul lui 2016, a unor măsuri de reformă fundamentală în cadrul FIFA, îndeosebi a recomandărilor formulate în prezenta rezoluție, atât în mod direct, cât și prin intermediul reprezentanților lor în comitetul executiv al FIFA;

23. invită Comisia și statele membre să intensifice și să plaseze în prim-plan activitățile și măsurile legate de buna guvernare din Planul de lucru al UE pentru sport și să asigure implicarea deplină a asociațiilor naționale din domeniul sportului în acțiuni orientate spre o mai bună guvernare la nivel european și internațional;

24. invită Comisia ca, în coordonare cu statele membre și în cooperare cu Interpol, Europol și Eurojust, să ia toate măsurile corespunzătoare, inclusiv să asigure punerea în aplicare eficace, pentru a cerceta orice indiciu de acte de corupție comise pe teritoriul UE de oficiali ai FIFA sau ai asociațiilor naționale de fotbal și să coopereze într-o mai mare măsură în ceea ce privește aplicarea legislației europene prin echipe de anchetă comune și printr-o mai bună colaborare cu autoritățile de anchetă;

25. subliniază că, având în vedere natura transnațională a corupției în sport, eforturile de combatere a acesteia impun o cooperare mai eficace între toate părțile interesate, inclusiv între autoritățile publice, agențiile de aplicare a legii, sectorul sportiv, sportivi și suporteri, fiind important să se acorde atenție totodată activităților de educare și de prevenire în acest domeniu;

26. salută noul program în domeniul sportului din cadrul Erasmus+, care sprijină proiectele educaționale transnaționale vizând contracararea amenințărilor transfrontaliere la adresa integrității și eticii sportului, cum ar fi dopajul, meciurile aranjate și violența, precum și toate formele de intoleranță și discriminare, alături de promovarea și susținerea bunei guvernări în domeniul sportului;

27. invită statele membre și federațiile sportive să informeze și să educe în mod adecvat sportivii și consumatorii, începând de la vârste fragede și la toate nivelurile activității sportive (atât amator, cât și profesionist); încurajează organizațiile sportive să stabilească și să continue programe cuprinzătoare de prevenire și de educare care să impună obligații clare pentru cluburi, ligi și federații, în special în ceea ce privește minorii;

28. salută acordul recent referitor la cea de A patra directivă privind combaterea spălării banilor și sprijină utilizarea proactivă a tuturor mijloacelor prevăzute de noua legislație pentru combaterea acestei probleme; solicită Comisiei să monitorizeze în mod consecvent legislația UE privind combaterea spălării banilor, pentru a garanta că dispozițiile sale sunt suficiente pentru combaterea corupției în domeniul sportului și pentru a asigura un control adecvat al organelor de conducere a organizațiilor sportive înregistrate în UE și al oficialităților acestora;

29. insistă asupra faptului că lupta împotriva corupției din cadrul guvernării FIFA trebuie însoțită, de asemenea, de angajamente și măsuri clare din partea FIFA, a UE, a statelor membre și a altor părți interesate cu privire la alte infracțiuni care afectează organizațiile sportive – îndeosebi aranjarea meciurilor – și care sunt asociate deseori criminalității organizate ce acționează la scară internațională;

30. subliniază că este necesar ca orice reformă viitoare a sportului profesionist, și a fotbalului în special, să includă dispoziții de fond pentru protecția drepturilor sportivilor, antrenorilor și echipelor; subliniază, în acest context, importanța abordării problemei drepturilor de proprietate deținute de terți asupra unor jucători din sportul european;

31. sprijină apelul campaniei „New FIFA Now” pentru instituirea unei comisii neguvernamentale independente pentru reformarea FIFA, care să fie supravegheată de o autoritate internațională independentă;

32. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Federației Internaționale de Fotbal Asociație (FIFA), Uniunii Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA), asociațiilor naționale de fotbal, Asociației Ligilor Europene de Fotbal Profesionist (EPFL), Asociației Cluburilor Europene (ECA) și Federației Internaționale a Fotbaliștilor Profesioniști (FIFPRO).